

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства
та хорового мистецтва
Факультету культури і мистецтв
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

Завідувач кафедри
Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Аналіз музичних форм»,
що викладається в межах ОПП «Хорове диригування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2023 р.

Назва курсу	Аналіз музичних форм
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв Кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	КУШНІРЕНКО Ольга Андріївна старший викладач кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	Helga.Kushnirenko@gmail.com olha.kushnirenko@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди, 14.30-15.00 год. (вул. Валова, 18, ауд. 26) Також можливі он-лайн консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/analiz-muzychnykh-form-025-op-khorove-dyryhuvannia
Інформація про курс	Курс аналізу музичних форм узагальнює знання студентів з музично-теоретичних та історичних дисциплін, знайомить їх з образами національної музики, засобами музичної виразності у творах вітчизняних та зарубіжних композиторів, стилістичних рис їх творчості. Передбачає вивчення таких проблем: суть методу аналізу музичного твору, елементи музичної мови і виразності в процесі формотворення, зв'язок форми і змісту в музиці, тощо. Курс аналізу музичних форм спрямований на те, щоб дати студентам навички у визначенні тематизму і засобів його розвитку, основу для класифікації творів за формою та жанром, показати виразові можливості форми. Програма передбачає вивчення теоретичного матеріалу, проведення практичних занять, консультацій, самостійного опрацювання музичних творів.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Аналіз музичних форм» є завершальною нормативною дисципліною, яка викладається в межах ОПП «Хорове диригування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 025 Музичне мистецтво в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<i>Мета:</i> узагальнити знання студентів з музично-теоретичних та історичних дисциплін; дати теоретичні засади для класифікації творів за формою та жанром та основи методики аналізу музичних творів; розширити та поглибити уяву про зміст творів; показати засоби музичної виразності у творах вітчизняних та зарубіжних композиторів. <i>Завдання:</i> забезпечити знання про найважливіші типи музичних форм; дати студентам основи для класифікації творів за формою та жанром; дати систематичні знання, основи методики аналізу музичних творів класичного періоду; основні схеми музичних форм даного періоду, навчити практично застосовувати ці знання при аналізі музичних творів; навички у визначенні тематизму і засобів його розвитку; підвищити у студентів рівень ерудиції та професіоналізму.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: - Александрова Н.Г. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції: на матеріалі української камерно-інструментальної творчості: навч.-метод, посіб. Одеса : Астропринт, 2015. 168 с. - Горюхіна Н. Еволюція періоду. К., 1975. 95 с. - Завгородня Г. Деякі аспекти методології аналізу музичних творів. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство, 2015,

	<p>вип.2: с.114-119.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Каплієнко-Ілюк Ю. В. Аналіз музичних творів: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 144 с. - Коханик І. Методологічні та теоретичні проблеми стильового аналізу сучасної музики. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського: 2003: с.181-189. - Тіц М. Про тематичну і композиційну структуру музичних творів. К.,1962. - Степурко В. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2020. 140 с. - Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю. Навчальний посібник. - К., «Заповіт», 1998 р. – 367 с. - Шурдак М. Аналіз музичних творів. Теоретичний матеріал для практичної та самостійної роботи. Частина 1 : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 23 с. - Якуб'як Я. Аналіз музичних форм. К., Музична Україна, 1998. - Якуб'як Я. Аналіз музичних творів: музичні форми. Ч. І. Тернопіль: СМП «Астон», 1999. 208 с. <p>Додаткова література:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гордійчук Я.М. Становлення українського музичного театру і критики. - К., Музична Україна., 1990. - Горюхіна НА. «Еволюція періоду». - К., 1975. - Коханик І. Музичний твір: взаємодія стабільного і мобільного в аспекті стилю. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І.Чайковського.Музичний твір: проблема розуміння. Музичний твір: проблема розуміння: Зб. ст. Вип. 20. Київ, 2002. С. 44-51 - Лисько З. Музичний словник. К., 1994. - Побережна Г. І., Т. В. Щириця. Загальна теорія музики : підруч. Київ, 2004. 303 с. - Тіц М. Про тематичну і композиційну структуру музичних творів. К.,1962. - Хоминський Й. Історія гармонії та контрапункту. К., (т.1) 1975, К., (т.2), 1979. - Черкашина М. Опера ХХ століття. Нариси.-К.,1981. - Юцевич Ю. Є. Музика : словник-довідник. Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2003. С.166. - Юцевич Ю. Словник – довідник. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. - 352 с., 77 нотних прикладів та малюнків. - Юцевич Ю. Словник музичних термінів. К., 1977. <p>Електронні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> http://www.musicfancy.net/uk/music-theory-ua/musical-analisis-ua https://ivanov.mfkukim.mk.ua/Nauchnaya-rabota/analiz-muzichnih-tvoriv.html http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis https://lib.pedpresa.ua/13539-muzychne-mystetstvo-navchalna-programa-dlya-zagalnoosvitnih-navchalnyh-zakladiv-3-klas-2016-rik.html
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	64 години аудиторних занять. З них 32 години лекцій, 32 години практичних занять та 56 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання	У результаті вивчення даного курсу студент буде: - знати основні схеми та ознаки складових частин музичних форм класичного періоду; елементи музичної мови і виразності, їх роль у музичному формотворенні; види тематичного викладу і розвитку, їх місцеположення у формі музичного твору. - вміти творчо, в слуховому осмисленні застосовувати набуті знання на практиці, при визначенні форми та слуховому аналізі даного музичного твору.
Ключові слова	Музична форма, музичний стиль, жанр, період, проста форма, складні та багаточастинні форми, варіації, рондо, сонатна форма, циклічні форми, сюїта, сонатно-симфонічний цикл, кантата, ораторія, опера.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ТЕМА 1. Вступ до дисципліни. Основні частини, типи викладу і розвитку музичної форми. ТЕМА 2. Період. ТЕМА 3. Проста двочастинна форма. Проста тричастинна форма. ТЕМА 4. Складна тричастинна форма. ТЕМА 5. Варіаційна форма. ТЕМА 6. Рондо. ТЕМА 7. Сонатна форма. ТЕМА 8. Сюїта. ТЕМА 9. Сонатно-симфонічний цикл. ТЕМА 10. Кантата, ораторія, опера.
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії зарубіжної та української музики, теорії музики, гармонії, поліфонії.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції з використанням різноманітного ілюстративного матеріалу (твори, рекомендовані до аналізу, нотні збірники, клавіри опер); використання технічних засобів навчання; проведення творчого діалогу як основної форми активізації мислительних здібностей; демонстрація музичних фрагментів на фортепіано; прослуховування та художньо-педагогічний аналіз зразків музичних творів різних жанрів; презентації, доповіді, реферати; застосування тематичних тестів, контрольних запитань для письмових і усних відповідей; рецензування кожної відповіді.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет. Опорні конспекти лекцій, методичні розробки, першоджерельні та ілюстративні матеріали, нотні збірники, клавіри опер, технічні засоби навчання, нормативні документи, комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; • самостійна робота: 25 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; • іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.

	<p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (презентація, реферати, доповіді).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в курсовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також і іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Лекційний курс

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля
ЗМ I	<p>Змістовий модуль I. Прості форми.</p> <p>Тема 1. Вступ. Основні частини, типи викладу і розвитку музичної форми</p> <p>Тема 2. Період</p> <p>Тема 3. Проста двочастинна форма. Проста тричастинна форма.</p>
ЗМ II	<p>Змістовий модуль II. Складні форми</p> <p>Тема 4. Складна тричастинна форма.</p> <p>Тема 5. Варіаційна форма.</p> <p>Тема 6. Рондо.</p> <p>Тема 7. Сонатна форма.</p>
ЗМ III	<p>Змістовий модуль III. Циклічні форми</p> <p>Тема 8. Сюїта.</p> <p>Тема 9. Сонатно-симфонічний цикл</p>

ЗМ IV	Змістовий модуль IV. Великі вокально-інструментальні форми Тема 10. Кантата. Тема 11. Ораторія. Тема 12. Опера.
-------	---

Практичні заняття

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля
ЗМ I	Змістовий модуль I. Прості форми. Тема 1. Музична форма та зміст. Функції частин музичного твору Тема 2. Період. Прості форми
ЗМ II	Змістовий модуль II. Складні форми Тема 3. Складна тричастинна форма. Тема 4. Куплетна і куплетно-варіаційна форма Тема 5. Варіації Тема 6. Рондо. Тема 7. Сонатна форма. Тема 8. Рондо-соната.
ЗМ III	Змістовий модуль III. Циклічні форми. Тема 10. Сюїта. Тема 11. Сонатно-симфонічний цикл.
ЗМ IV	Змістовий модуль IV. Великі вокально-інструментальні форми Тема 12. Кантата. Ораторія. Опера.

Самостійна робота студента

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля
ЗМ I	Змістовий модуль I. Прості форми. Тема 1. Музична форма та зміст. Засоби музичної виразності Тема 2. Жанр та жанровотворчі засоби. Тема 3. Принципи розвитку та формотворення. Тема 4. Період. Прості форми.
ЗМ II	Змістовий модуль II. Складні форми. Тема 5. Складна тричастинна форма. Тема 6. Варіації Тема 7. Рондо. Тема 8. Сонатна форма.
ЗМ III	Змістовий модуль III. Циклічні форми. Тема 10. Сюїта. Тема 11. Сонатно-симфонічний цикл.
ЗМ IV	Змістовий модуль IV. Великі вокально-інструментальні форми Тема 12. Структурні елементи опери: арії, речитативи, ансамблі, хори, оркестрові епізоди.